

Københavns knytnæver
Højhuse

Jensen, Per Anker

Published in:
Information

Publication date:
2005

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Jensen, P. A. (2005). Københavns knytnæver: Højhuse. *Information*, 4. juli, 24.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

25. juni 2005

Minikommentar til dagbladet Information

Per Anker Jensen, lektor ved BYG-DTU
Bygningstorvet, bygn. 115
2800 Kgs. Lyngby
pje@byg.dtu.dk

Mini-CV

Uddannet civilingeniør fra 1978, PhD fra 1985 og MBA BYG fra 2004. Ansat på DTU til 1984 og derefter i rådgivende ingeniørfirma Rambøll & Hannemann. I 1991 ansat i DR's ejendomsadministration og fra 1999 som assisterende projektchef på DR's byggeprojekt DR BYEN i Ørestad Nord. I april 2005 ansat på BYG-DTU som lektor i Sektionen for Planlægning og Ledelse af Byggeprocesser. Forfatter af bl.a. "Håndbog i Facilities Management", DFM-netværk 2001 og "Byggeri – fra vision til ny virkelighed", Forlaget Tegl, 2002.

Resumé

Med udgangspunkt i den aktuelle debat om højhusbyggeri vurderes det største problem at være den typisk solitære placering af højhuse, hvorved de fremstår som frygtindgydende knytnæver. Dette illustreres ud fra Københavns indfaldsveje. Højhuse bør planlægges som samlede bebyggelser placeret uden for eksisterende tæt bebyggede områder, og hvor der er gode trafikale forhold. Ørestad City vurderes som et oplagt område for højhusbyggeri.

Københavns knytnæver – skal vi have flere højhuse?

Det er karakteristisk, at der langs næsten alle indfaldsveje til København er placeret solitære højhuse. Fra Roskilde møder man Domus Vista, der rejser sig magtfuld med 30 etager ved Roskildevej. Fra Frederiksberg ad Gl. Kongevej kan man det meste af vejen se Codan-huset rejse sig som en knytnæve lige før Sankt Jørgens sø. Fra Hillerød passerer man TV-byens 15 etagers kontorhus ved Hareskovmotorvejen, og ved Bispeengbuen støder man næsten ind i TDC's gamle telefonhus. Lyngbymotorvejen afsluttes med en knytnæve af et bolighøjhus på 12 etager placeret mellem Ryparken Station og Hans Knudsens Plads. Fra Amager rejser Radisson SAS Hotellet sig ved Amager Boulevard som den måske mest markante knytnæve i København. Fra Malmø og Kastrup Lufthavn passerer man Ferrings kontorhøjhus i Ørestad City lige før motorvejens afkørsel til Københavns City – en slank og elegant monolit, der alligevel fremstår som en solitær knytnæve.

Debatten om højhusbyggeri er blevet aktualiseret efter at højhusene på Krøyers Plads fik fingeren nedad i Københavns Borgerrepræsentation. Udstillingen "The Dream of Tower" i Dansk Arkitektur Center sætter debatten i et globalt perspektiv. Udstillingen understreger, at vi ikke har rigtigt høje huse i Danmark i sammenligning med bl.a. USA og fjernøsten. Med den nye 190 m høje Turning Torso i Malmø begynder rigtigt høje huse imid-

lertid at komme tættere på lille Danmark. Radisson SAS Hotellet i København er til sammenligning kun 86 m høj.

De fleste menneskers oplevelse af højhuse er modstridende. Højhuse har i kraft af deres størrelse en fascinationskraft, men samtidig kan de virke frygtindgydende og dominerende. Problemet med de fleste højhuse i Danmark er, at de er "solitære", dvs. placeret alene uden andre bygninger af tilnærmelsesvis samme højde i nærheden. Når man besøger en by som Chicago, hvor der er mange virkeligt høje huse, så er det min oplevelse, at fascinationskraften øges samtidigt med at frygten reduceres. Placeret solitært har højhuse ingen ligeværdige bygninger at gå i dialog med, og de fremstår dermed som magtfulde knyttæver.

Hvis vi skal have yderligere højhusbyggeri i større omfang, så bør det ske som en planlagt udvikling med samlede bebyggelser og ikke som på Krøyers Plads i allerede tæt bebyggede områder. Den velkendte NIMBY-effekt (Not in my back yard) vil vanskeliggøre dette. Man må i stedet se på nye områder for byudvikling. Det mest oplagte område i Københavnsområdet er Ørestad City - det eneste sted i Danmark med både metrostation, togstation og motorvej. Her er der stadig mulighed for at etablere en samlet bebyggelse af højhuse, der kan spille op til Ferrings bygning og skabe en ny port til København som storby.

Hvis behovet for boliger og manglen på byggegrunde i Københavnsområdet skal imødekommes, så er det nødvendigt at vi nogle steder tør bygge i højden. Det er derfor positivt, at Københavns Kommunes teknik- og byggeudvalg for nylig har godkendt en ny lokalplan for Ørestad City som tillader opførelse af 5 højhuse på op til 80 m og 11 tårnagtige bygninger på op til 50 m som led i en samlet bebyggelse med blandet anvendelse, bl.a. 5.000 nye boliger.